

"ROBOTCHYJ NAROD"
(The Working People)
The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada.
Published weekly by
The Executive Committee of the U. S. D. P. of Canada.
at 873 Main St. Winnipeg, Man.
Phone: St. John 1466
M. Popovich, Editor.
Subscription \$1.50 a year in Canada. Elsewhere \$1.75.

"РОБОЧИЙ НАРОД"
одинока в Канаді і найстарша в Америці соціал-демократична часопись, орган Укр. Соц. Дем. Партії в Канаді.
Виходить що тижня.
Редактор М. Попович.
Річна передплата на "Р. Н." виносить: в Канаді \$1.50 в інших краях 1.75
Рукописи не звертає ся.
За оголошення редакція "Р. Н." не відповідає.
Адреса до "Р. Н." така:
"ROBOTCHYJ NAROD"
Box 3658, (St. B.) Winnipeg, Man.

Спасителі України.

Она не вмерла і не вмере, наша сердешна Україна. Не доїхали її кінці ні Турки, ні Тарати, ні Польща, ні Московщина.
Перед всіма тими ворогами ми її захистили. А нині? Що й говорити; нині ми розірвали із нової кайдани, она свободна, воляна, сильна, могоуча і всіх своїх ворогів не то що не лякаєть ся, але они мусять дрожити перед нею. Ми впрочім, захоплюємось ще з ними звести рахунки. В січку їх порубаєм, на мак зітремо.
Ми... Хтож се ми?

Ну, та ми-ж, спасителі України, українські патентовані патріоти: попи, дяки, паламарі, знахори, народні крутиголови, гандлярі народних справах, агенти, провокатори шпідлі і т. д. і т. д. Аякже! Ми ніколи не допустили нашої Неньки до загиби і не допустили. Ми все за ню клали свою душу... а тіло... давали друзі. Ага, іменно, всякий з нас повинен пожертвувати для неньки те, що може. Ми даєм душу, а друзі нехай дають тіло, гроші і проче.

Найбільші мужи сина нашого народу держать тільки з нами: щасливіші проміж нами за життя, а прочі по смерті луть ся з нами. За життя они бродять і оминають нас, але по смерті ми їм прощаємо і їх кріпко держимо ся; згадуєм їх поминками, вечерками, славимо їх пам'яті і в їх імени за народній гріх двигаєм наше патріотичне діло, за котре они за життя нас ганьбили. І по смерті они годять ся з нами.

Нас є багато — і по тім і по тамтім боці Атлантики. Хоч робимо свою роботу кожний гурт з окрема на власну руку, то нічо, бо в кінці кінців ми всі сходимо ся на спільній дорозі.
Куди вибухає тепершня війна, то ми, американські спасителі України розкинені по Злуч. Державах і Канаді, відразу звирили ситуацію і наїшли свою орієнтацію: підтерти нашими кріпкими плечима Австрію, щоб розбити Росію освободити Україну і посадити на український трон короля або султана, — можна і Німця або Турка, аби лиш вивиняної сорочки не цурав ся.
Ми хоч і не мали вістий зя Атлантику, що там "наші" роблять, то всеж ми добре знали, що они підуть туди куди й ми. Так і стало ся: українсько-австрійських агентів і ми повели ту в Америці всіх і всіх з Українців за собою.

Все йшло гарно: ми вже мали полк свої слаги під австрійського орла. Але на горі нашій українській справі, "провокатори", "зрадники України", соціалісти зачали бунтувати народ проти нас; до того ще Канада а відтак і Злуч. Держави виступили проти наших опікунів до війни і ми мусли звернутися з дороги і найти собі іншу "орієнтацію".
Ми сейчас повишували звездистий прапор і "юніон джек".

Тимчасом результати нашої попередньої роботи виринули нас з трохи, правду кажучи, прикрого положення. Бачите, ми вже до того часу всіли були великими черенками нашої преси так побити Росію що в її нутрі аж заклопотали і она дістала "революцію". А та революція, той пліт нашого труда, принесла свободу російській Україні.

Хто зробив революцію, соціалісти чи хто, се не важке, але ми її викликали. Дехто з нас виправд почути про цілковиту зміну фронту і про організацію нашої козацької армії ту в Америці до помічи альянтам. Тільки ми всі туди не могли подати ся; ми ж маємо ще певні з'обов'язання супроти двоголового орла.

Правда те, що австр. Українці наїшли ся тепер в сотки разів гіршим положенню від російських; але ми до них не маємо діла. Ми маємо визволяти Українців в Росії. Першими опікує ся двоголовий орел, той під крилами котрого ми пекали свій патріотизм.

Україна завдяки нашому невтомимому трудови вже воляна. Російський революційний соціалістичний елемент зі страху перед нами все дає Українцям в Росії. Але того мало. Ми не позволимо, щоби там на Україні пахло соціалізмом. Ми зберемо свою армію, гетьманів королів, князів, бояр, шляхту попів і зітрем Москалів на табак, щоб знали они що ми за насіне... ми новітні українські патріоти, спасителі України...

В нашому ділі навіть святий отець з Риму нам допоможе. Чи читали, що він "недовів" віддасть нові зарядження відносно скідно-обрядо-

вих церков, головню русько-католицької церкви. Іменно, русько-католицька церква не буде довше підлягати Конгрегації для Розширення Віри, але буде мати свою власну конгрегацію. Сю конгрегацію Святий Отець заложити, щоби почитати русько-католицький обряд, та щоби нова Конгрегація мала змоту розширити католицизм на Сході. ("К. Р.")
Ми не допустимо, щоби хтось смів відібрати в Українців те, що они люблять, те, що ми їх навчаємо любити.

Ми найкраще знаємо, що нашому народови потрібно. Український мужик без пана, попа і панської власти не може жити. І ми йому те все дамо на освободженій Україні. Не допустимо, щоби Москалі відібрали у нього ті скарби.

Тільки нинішній український мужик поступовий і він не хоче чужого пана, чужого попа, чужого мідтарного ходака, але свого рідного. І тому ми клянемо ся на нашу не дуже дорогу честь, що добудем йому того шастя. Двоголовий орел нам допоможе. І будуть собі братами наш лев і двоголовий орел, котрому ми з вдячності лишимо його пайку України.
Ми спасителі України...

Оттак тоби український народе, служить, так тобою піклує ся банда фалшивих патріотів, твоїх зрадників.

Український Народе! Чи підеш ти далше за тими Юдами, що ведуть тебе на жир хижим орлам і диким лвам, чи розпочнеш своєю могоучою стопою всю ту гадючу погань і підеш рама при рамени з тими, котрі, як ти сам вже ясно бачиш, справді добули Україну свободу і грудю своєю захищають її, з тими борцями, котрі борять ся о шасте і добро всіх людей на землі...
Читай що пишуть "Вісти Ради Робітничих і Салдатських Постів" в Росії:

"За свою свободу ми будем воювати до послідних сил. Мужністю наших сердець, запалених полум'ям одержаню вже победи, ми зробимо непобідимою руську армію, розстроєну злочинною невмілістю старої влади. І, обороняючи свою свободу, ми довершимо великого діла — освободження других народів. Могоучою силою нашого одушевлення ми знищимо насильство над народами, де би оно не проявилось ся. Хай нас боять ся царі, імператори і їх прислужники. Але нехай з довірем і надією глядять на нас всі народи, жмачуці такого освободження, яке ми досягнули..." ("Рей" з 31-го марта 1917).
Куди український народе звернеш ти нині свою надію? Чи в сторону зрадничих, злудних знамен, чи там, де повіває червоний прапор, знамя найкращих людських ідеалів?..."

Наші вчені з університетів можуть відчитувати гієрогліфи, міряти віддалене землі від друг гнх планет з великою докладністю; висліджувати мікроби в їхніх найбільше скритих скваках; висліджувати, називати і класифікувати животини в найдалших морських закутках і можуть розказати чому і як повстали скали і гори, про мамутів, про туберкульозні бакції і пр. пр. Але звідки все те знане і час на досліді беруть ся? Хто одваив і гудувал тих вчених, хто побудував їм будівлі і поробив інструменти і все що тільки їм потрібно? Розуміють ся, робітники. Однак, коли ви спитаєте котрого не будь із тих професорів, що би то зробити, щоби поліпшити обставини робітників, він вам відповість з міною мудрого чоловіка і обережним тоном, що "робітник має свою долю і місце в еволюційній процесі, і т. д. і т. д." але ніколи і ніде не вчать той правди, котра повелев нас до основи гнетучого нас зля. Теперішнє навчання осунує ся на принципіх котрим було місце сто літ тому назад, продуктивна сила однини в промислі побільшила ся много разів в послідних десятиліттях але міра справедливости в політ. життєві виховане людей не йшло вперед рама з продукцією для зиску. Чиж про сі річи не довідають ся люди ніколи за посередництва тих інституцій, котрі они піддержують?

ІСТОРІЯ ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА

(Після Дж. Б. Бенгама, написав М. П.)
(Докінчене).

Наші вчені з університетів можуть відчитувати гієрогліфи, міряти віддалене землі від друг гнх планет з великою докладністю; висліджувати мікроби в їхніх найбільше скритих скваках; висліджувати, називати і класифікувати животини в найдалших морських закутках і можуть розказати чому і як повстали скали і гори, про мамутів, про туберкульозні бакції і пр. пр. Але звідки все те знане і час на досліді беруть ся? Хто одваив і гудувал тих вчених, хто побудував їм будівлі і поробив інструменти і все що тільки їм потрібно? Розуміють ся, робітники. Однак, коли ви спитаєте котрого не будь із тих професорів, що би то зробити, щоби поліпшити обставини робітників, він вам відповість з міною мудрого чоловіка і обережним тоном, що "робітник має свою долю і місце в еволюційній процесі, і т. д. і т. д." але ніколи і ніде не вчать той правди, котра повелев нас до основи гнетучого нас зля. Теперішнє навчання осунує ся на принципіх котрим було місце сто літ тому назад, продуктивна сила однини в промислі побільшила ся много разів в послідних десятиліттях але міра справедливости в політ. життєві виховане людей не йшло вперед рама з продукцією для зиску. Чиж про сі річи не довідають ся люди ніколи за посередництва тих інституцій, котрі они піддержують?

"Patrick Henry сказав: — "Я маю лише одно провідне світло — світло досвіду".
Нинішні соціал-демократи кажуть теж саме і в додатку твердять, що досвідом продуцентів є неволя під приватними капіталістами; тому они домагають ся:
"Заміни приватного капіталу, себто приватного способу продукції, регульованого тільки свободою конкуренцією, колективним капіталом, себто таким способом продукції, котрий введе більше загальну (соціальну) "колективну" організацію народного труда на основі колективного права власности всіх членів суспільства на средства продукції. Сей колективний спосіб продукції усуне нинішню конкуренцію; підпорядкувавши суспільному зарядкувню ті часті витворювання, котрі можуть бути винювані колективно (соціально, кооперативно) і звзич на себе задачу розпределювання всього суспільного продукту, він дасть кождому його част, відповідно до його трудового витвору а бо, як того домагають ся комуністи, відповідно до розумних потреб."

На тих основах матеріяльної рівности буде збудована суперструктура етики і моральности, яка є неможлива і не до осягнення без усунення продукції для зиску.
Всякий чоловік, котрий не годить ся на права других людей до тих привілеїв і прав, котрим він користує ся, є деспотом.
Всякий чоловік, котрий може але не хоче освідомляти робітників і вести їх проти їхніх гнобителів панів є свідомим підприрачем суспільних паразитів і економічної неволи; такий індивід не є нічим іншим, лише ворогом поступу людства.

На переді того поступу повіває власне червоний прапор.
Червоний прапор нині стоить в опозиції до всяких надужит в промислі і до всякої узурпації в урядах і власти. Є він прапором людей, котрі підбадьорені його видом вперед, приско-

реними великими кроками машерують до суспільного ладу, який відличить п'явок-визискувачів, вирівнає для всіх доступ до суспільних користей і зметє з лиця землі теперішню форму цілої соціальної структури. Той прапор є тепер емблемою інтелігентної, сильної і відважної організації, яка числить міліони членів, і який ніколи не бракує бодрости до зустріня всяких протівностей ані смілости до ширення її доктрин. Червоний прапор стоить в обороні всього, що добре, а найршучіше протівить ся всю могоучу злому в світі. Він був лучем надії для робітників через сотки літ; тепер він став світлом робітничої армії, побіду котрої предка-

ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩОБИСЬТЕ БУЛИ СВОБІДНІ В НЕДІЛЮ, 1-ГО ЛИПНЯ с. р. і могли поїхати на Великий Пікнік до Лістер Парку, який устроюють тоді Український Соціал-Демократичний Відділ разом з Драматичним Клубом ім. В. Винниченка. Організація сі приготувлять Вам милу розривку, якої Ви ще не мали в Винніпегу. Дохід призначений на „Р. Н.“

реними великими кроками машерують до суспільного ладу, який відличить п'явок-визискувачів, вирівнає для всіх доступ до суспільних користей і зметє з лиця землі теперішню форму цілої соціальної структури. Той прапор є тепер емблемою інтелігентної, сильної і відважної організації, яка числить міліони членів, і який ніколи не бракує бодрости до зустріня всяких протівностей ані смілости до ширення її доктрин. Червоний прапор стоить в обороні всього, що добре, а найршучіше протівить ся всю могоучу злому в світі. Він був лучем надії для робітників через сотки літ; тепер він став світлом робітничої армії, побіду котрої предка-

зують навіть її вчені протівники. Неустрасимі в нещастю і неповоджено, розважні в часі успіхів, оттак ті борці тої армії, оттак ті борці червоний прапор соціал демократії, яких не знав ще жадний інший рух в історії.
Червоний прапор є міжнародним емблемою свободи і независимости. Він є прапором правди і загально-людської любови; а ті, що йдуть за ним є так необхідні як і непереможним є його принципі. Він нічим не сплямлений і нічою не спроневерів ся. Він повіває на знак свободи для робочого люду і буде триумфально плисти понад людством, коли сповнить ся міжнародна економічна свобода.

СПРАВА ЗАГАЛЬНО-ПАРТІЙНОГО ЗІЗДУ.

Під розвагу всім відділам і членам У.С.Д.П.

Східний Окружний Комітет відіслав ся до Екзекутивного Комітету з домаганням, щоби сейчас дати під розвагу всім відділам і членам нашої партії справу скликаня загально-партійного з'їзду, пропонуваного гемітонським і вінніпегським відділами нашої партії, про подання котрого висловила ся конференція С.А.О., що відбула ся в Оттаві.

С.О.К. пропонує від себе, що би такий з'їзд скликати до Винніпегу на 29, 30 і 31 липня 1917.

Сю справу дає ся отже всім відділам і членам нашої партії під розвагу і просить ся, щоби они сказали в сій справі своє слово. Всякі проекти, пропозиції і плани просить ся слати до Екз. Комітету або до "Робочого Народу" на стоінках котрого повинно ся ті справи якнайлучше обговорити.

За Екз. Комітет У.С.Д.П. В. Н. Колісник, організатор.

ДО ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНІВ СХІДНОГО АГІТАЦІЙНОГО ОКРУГА.

Екз. Комітет У.С.Д.П. олержав дотепер номінації на кандидатів до контрольного комісії до доповнення С. О. К. від слідуючих відділів:

Тімміс, Онт. — ставить трох кандидатів, т. т. В. Скорейка, М. Єремійчука і А. Безкорова, Онт. де є осідок С. О. К.

Оттава, Онт. — ставить одного кандидата — т. Ф. Марана з Оттави.

Монтреал, Кве. — ставить двоох кандидатів, т. т. Я. Карвацко і М. Митайчука, — обидва з Монтреалу, Кве.

Торонто, Онт. — ставить трох кандидатів т. т. А. Кударевка, І. Колісника, з Торонто, Онт. і Зусманя з Веллєнд, Онт.

Відділ з Сault Ste. Marie, Онт. рішнів не ставити кандидатів але годить ся голосувати на тих кандидатів, що поставять другі відділи. Екз. Комітет дає отже висше висчисленіх кандидатів до контрольного комісії для доповнення С. О. К. всім відділам і членам У.С.Д.П. Східного Агітаційного Округа під голосування, котре тіж повинні по можности якнайскорше передати і про вислід сейчас повідомити Екз. Комітет.

З усіх висше поданих кандидатів має ся вибрати трох членів до контрольного комісії. Секретарі відділів мають точно записувати число голосуючих членів на кождого кандидата і подати все в справозданню до Е. К. Трох кандидатів, що дістануть найбільше число голосів зівстануть вибрані.

Речинець голосування скінчить ся 16-го липня.

Вислід голосування належить слати до: Executive Committee of the U.S.D.P. Box 3658, Winnipeg, Man.

За Екз. Комітет В. Н. Колісник, організатор.

Р. С. Припізено проголошення кандидатів до контрольного комісії С. А. О. винні самі відділи С. А. О., котрі не послідились з пропонуванем кандидатів. Як виказує висше поданий список, се й дотепер не всі відділи відізнали ся в сій справі. Та жлати більше годі, бо другі відділи і члени дорікають нам, будутьби ми занедбали сю справу.

В. Н. К.

КУПУЙТЕ ТИКЕТИ ДО РОЗІГРАВКИ В ДОХІД "РОБОЧОГО НАРОДА"

Тикети до розігравки в дохід "Робочого Народу" вже го-

ПЛЯТФОРМА СОЦІАЛ-ДЕМОКРАТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

Ми, Канадійська Соціал-Демократична Партія, стверджуємо нашу вірність і підмогу інтернаціональному соціалістичному рухови. Силою власности средств продукції і транспортії (природних богатств, фабрик, робітень, желізниць і пр.) всі богатства, випродуковані робітниками дістануть ся в руки капіталістичної класи. Сей власности капіталісти боронять при помічи держави (армії, маринарки, судівництва).

Отже задачною соціал-демократичної партії є виховати робітників Канади в свідомости їх класового положення в суспільности і їх економічного рабства супроти властителей капіталу організувати їх у політичну партію, яка мала б задачу добути державну власть і перемінити всю капіталістичну власність у колективну власність робітничої класи. Отся суспільна переміна означає освободжене не лише пролетаріату але й цілої людської раси. Однакж лише робітничка клася може перевести сю переміну. Всі прочі класи удержують своє істноване, піддержуючи теперішній суспільний лад.

Боротьба робітничої класи проти капіталістичної експлуатації витворене стан безпереводної війни поміж сими обома силами о посідане політичної і економічної власти.

Як средства підготованя робітничої класи до запровадження кооперативного суспільства, соціал-демократична партія буде попірати всяке змагане, що має на цілі поправу відносин в капіталістичнім ладі як пр.

1. Скорочене дня праці,
2. Заборона діточої праці,
3. Загальне виборче право для повнолітніх, без уваги на пол та маеткові кваліфікації,
4. Ініціатива, референдум і право відклику.

Розвиток соціалізму від утопії до науки.

(Докінчене.)

Від часу історичного виступу капіталістичного способу продукції опановане всіх продуктивних засобів через суспільність уносило ся мше або більше неясно частіше перед одних ми, як і цілими сектами як ідеал будучности, воно могло стати можливим, історичною ко знаходить фактичні условины. Як всякий ін суспільний поступ, так воно може бути перідане не через осягнене переконаня, що істне клас протівить ся справедливости, рісти і т. д., не через саме бажане знести ті условины, але через певні нові економічні условины. Розділ суспільности на класу визискууючу і зискувану, пануючу і угнетену, був конечним наслідком давнішого недостаточного розділу суспільности. Як довго вся суспільна праця дає лиш такий дохід, який лиш малим перешає те, чого треба для коженної екзистенції в як довго отже праця забирає весь або маєть чак великої більшости членів суспільности довго мусить та суспільність ділати ся класи. Побіч тої великої більшости, занятої класно працею, творить ся клася, улюблена безпосередню-продуктивною працею, яка полдуже спільні справи суспільности, як упр праці, державні справи, судівництво, на штука і т. д. Поділ на класи оснований отже законі поділу праці, хоч се не перешає щоби тої поділу на класи не переводив ся при мочи насильства і рабунку, хитрости і обману, ніколи не занедбувала укрупити своє панане коштом робочої класи і суспільну упрямінити на зростаючий визиск мас.

Колі таким чином поділ на класи має перісторичне управнене, то лиш на даний період часу, для давних історичних условин. Основна на недостаточности продукції, буде знесення ріл повний розріст новочасних продуктивних сил. І дійсно знесенне суспільних клас обумовлене таким степенем історичного розвитку, на нім стає анахронізмом не лише істноване чі тої означеної класи, але пануючої класи, отже само істноване класової ріжн. Воно обумовлене отже таким степенем роззку продукції, що на ній присвоєно продуктивних засобів і продуктів, а тим самим політ. оно панованя, монополію на образоване і ховий провід через окрему суспільну класу се не лише злишином, але також економічно, політично і інтелектуально перепонує розвитку, точку тепер осягнуто. Колі політичне та інтелектуальне банкруцтво буржуазії ледви-чи

Суспільно-політичне життя і класи

(Продовжене.)

Дбаючи насамперед про своє богатство буржуазія хоче бути тако-ж представницею всіх і тому вона не може не обіцяти знижання чак багато має капіталістичний лад. І в перемогти сучасні злидні і бідність, але дуч зрушуючи основ капіталістичного порядку буржуазна клася має намір залічити капіталістичні засоби капіталізм, оберігаючи класи.

Але коли принустити навіть, що вона щіти наше суспільство, то можна з певностю сазати нічого нічого в цьому напрямку не зроби щирости, а в засобах, і той хто оберігає шасте, се-то класовий поділ громадянства шому суспільству не більш як баба — шептаннями тяжко хорій людські. "Добрі буржуазія неможливого се-то умов буржуазного чиях наслідків цих умов."

Ліберальні партії обіцють робітничим фабричне законодавство, організують його і допомоги, в кооперативні товариства, част в прибутках підприємств і т. д.

Не будемо доводити, що фабричне законодавство і кооперация, хоч і поліпшують праці, але в корінні її не змінюють. Шо-ж диках, то це чистіше шахрайство, бо досі збільшувала працю робітників, котрі наїцентом з прибутків, переймаючись прихильність, підвісуючи видатність своєї праці і дійсні класові інтереси.

Цікаво, що в останні часи, з'огляду на сбитичного страйкового руху, капіталісти с ширять серед робітників ідею протистрайковий справді уладо ся заснувати чимало так зван страйколомних спілок. Спочатку спілки ці бграмми, але в конкуренції з дійсно робітничими мусли виробити свою програму, свій іншим, дуже добре висловлює відношене нічого питання.

Найбільше "жовтих" спілок у Франції, ходять з засад, котрі проголосила велика числя, хоч одночасно заявляють, що не хотіроке політичне життя. Вони проти робітничої зму, проти страйків і стоять за мировий суд робітників з підприємцем. Вони за фабричне товариства взаємодопомоги. Називаюродними соціалістами" але "соціалізм" їх "Ми хочемо, заявляють "жовті", змінити праці, але тільки не в сенсі колективізму, а ної власности. Треба щоби всі володіли, що власність. Наш соціалізм є соціалізмом людровнені і війни!"

Як відомо, справжні соціалісти хотять, продукції (але тільки засоби колективної продукції суспільства і доводять, що така реформа всіх людей зрівнає економічно. Отже "жовнія засоби продукції, але вони за інді власність. Не можна одначе, кажуть "жовти фабрики і роздати її робітникам, треба ки брали участь в фабричних прибутках з котрі вони будуть купувати зберігання на т ся закона, котрий дасть робітникам право ках.

Таким робом головна ознака ідеалу ни проти усупільнення засобів продукції, а бітників на власність.